

Előfizetési árak:
 Évesi ár 8 kor., féléves 4 kor.,
 negyedéves 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetőknek másoknál árak szerint.
 A lap megjelenik minden szombatkor.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-utca 8.
 A lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Hirdetőknek vissza nem adtnak.

Kiadóhely: István-utca 9.
 A lap anyagi részét illető közlemények az előfizetési pénzek küldésével
 küldendők.
 Kiadófelügyelő:
FUCHS ANTAL.

PEST-MEGYE SZABADELVÜ KOZONSÉGENEK HETILAPJA.

Emlékezzünk Jókairól.

Ujpest, május 12-én.

Jókai Mór, a márcziusi ifjak utolsó tagja, a vérméltó forradalom egyik hőse, a sajtószabadság egyik diadalmas-kodó bajnoka, világhírű regényírónk: nincs többé.

Meghalt f. é. május hó 5-én 79 éves korában.

A nemzeti föltámadást hirdető jós, a nemzet keserűségét megédesítő vigasztaló, a magyar nemzeti géniuszunk európai tiszteletet szerző bajnok: örök álmokra hunyta szemét.

Fejedelmi pompával s apostolt megillető szeretettel temette őt el f. hó 9-én az ország és a főváros.

A nemzet gyászában kivette, kivesszi s ki fogja venni Ujpest is a maga részét.

A lesújtó halálhíre a község előljárósa rögtön kitűzette a község házára a fekete zászlót. A község házat követték a többi épületek is.

A ravatalra helyezett koszorúk között ott volt Ujpest községnek babéres és pálmalevelekből készült, 50 cm. széles és 6 méter hosszú nemzeti szalaggal díszített 2 méter magas koszorúja is. Ehez csatlakoztak: az Ujpesti Közművelődési Körnek, az ujbudai Lőrincz-utcai áll. elemi leányiskolának, az ujbudai Erzsébet-utcai áll. elemi iskolának, az ujbudai Toldy-utcai áll. elemi iskolának s az ujbudai áll. polgári leányiskolának a koszorúja.

A temetésen részt vett Ujpest község hatóságának és az ujbudai ipartestületnek a küldöttsége, továbbá a tanítók vezetése alatt néhány iskolának a növendékei.

A nagy költő immár kettős örök életet él, az egyiket az égben, a másikat itt a földön, a nemzet szívében!

Könnyes szemekkel, hálás és kegyeletos szívvel fogunk a sírjához különösen mi magyar írók elzarándokolni, mert Jókai minden magyar írónak nemesak jó barátja, hanem valóságos atyja is volt, aki jó tanácsos, biztató szóval, elismerő szavakkal buzdította és emelte őket.

Hogy ilyen volt, bizonyítja a következő eset is.

Lapunk felelős szerkesztője Brankovics György, 1881-ben legfelsőbb engedéllyel magyarra fordította **Rudolf** trónörökösnek „Eine Orientreise“ című érdekes művét. Midőn a díszmunka 1882-ben megjelent, Jókai éppen a „Bátványos vár“ című regényét nyújtotta át a trónörökös főhercegi párnak.

Beszéd közben Rudolf trónörökös egyszerre azt kérdezte Jókaitól, hogy ismeri-e Brankovics magyar író? — „Igenis, ő fordította fenséged keleti utazásai leírását, ismerem a művet mind a két nyelven: jól van lefordítva.“ — „Brankovics tehetséges író? kérdezte a trónörökös tovább. — „Igenis. És hírlapszerkesztő!“ vála-

szolá Jókai. — „Ugy tudom, hogy szélső bali.“ — jegyezte meg a trónörökös.

„Fenséges uram“, mondá ekkor Jókai. „nálunk még a szélső bal is a loyaltásnak mintaképe, s a mit nálunk szélbalinak neveznek, az Franciaországban conservatívnak is nevezik. *Nálunk minden párt hű és becsületes.*“ — „Igaz!“ fejezte be helybenhagyólag Rudolf trónörökös.

Igy írta ezt le maga **Jókai Mór** a „Nemzet“ 1882. január 4-iki számának tárczájában s így jelent meg „Emlékeim“ című kötetében.

Igy vette szárnyai alá, így emelte az ő jó és nemes szíve lapunk felelős szerkesztőjét is, habár éppen akkor éles politikai ellentét fejlődött ki közöttük, a melynek nyoma ott van az akkori „Nemzet“-ben és „Budapest“-ben.

Hogy világhírű nagy író létére végzetlenül *szerény* volt, bizonyítja az alább következő két levél, melyet abban az időben írt lapunk felelős szerkesztőjéhez Brankovics Györgyhez, a midőn az a „Képes családi lapokat“ szerkesztette.

A levelek, melyeket lapunk felelős szerkesztője több más Jókai emlékek kegyelettel megőriz, így hangzanak:

I.

Tisztelt barátom!

Andrássy Gyulától hallottam, hogy „igérni nehéz, megtartani már könnyű“ ezért én is sietek valami könnyű munkával beváltani a nehezen tett ígéretet. Rövid időn küldöm a folytatást. Szíves üdvözlettel maradjok Budapest, 1889. 5/12 igaz híve **Jókai Mór** s. k.

II.

Kedves barátom!

Itt küldöm ezt a kis mesét: most ilyeneket e-ztergályozok: nem tudom bevállal-e?

Kérném szépen a kéziratot használat után visszaküldeni, ha nem volna terhére a karjának. Szíves üdvözlettel Bécs, de hogy Bécs, Budapest 1889. 17. igaz híve **Jókai Mór** s. k.

Egy Jókai Mór azt írja 1889-ben, hogy: nem tudja bevállal-e a munkája!

Bizony-bizony sok fiatal tollforgató és versfaragó a szerénységben is mintaképül választhatná Jókait.

Oh mennyire igaza volt **Baksay** ev. ref. püspöknek amidőn a ravatalnál bucsuztató beszédjét a következő szavakkal zárta be:

„Temetünk egy halhatatlant. Temetjük ma, temetjük holnap, temetni fogjuk mindig, mindaddig, a míg ebben a városban, ebben az országban, csak egyetlen ajkon is megesendül a magyar szó.“

Oh halhatatlan halandó, elbocsátunk téged. Menjle hát azokról a lépcsőkről, ahonnan ötvenhat évvel ezelőtt

hirdetted a nemzet feltámadását.

Ott várnak rád az ifjak, akikkel együtt küzdöttél szent hevülettel hazánk dicsőségeért.“

Vesse minden magyar ember a bucsuztató beszéd e feünkölt és mélyen megindító szavait a szívébe és lelkébe, és temesse Jókait minden nap, mert a magyarnak nincs s nem lesz több Jókai Mórja!

H I R E K.

— **A Régi hívek** köre f. é. május hó 7-én tartotta Friedmann Armin elnöklése mellett évi rendes közgyűlését. A közgyűlés, miután a zárszámadásokat jóváhagyta s a felmentvényt megadta, a költségvetést megállapította, s a tagdíjakat évi 8 koronára leszállította, a kör tisztikarát választotta meg. **Elnök** lett: Friedmann Armin. **Alnökök**: Frey Gusztáv, Schreiber Gyula. **Titkár**: dr. Kálmán Ödön. **Háznagy**: Ladányi Zsigmond. **Pénztárnok**: Fornheim Izidor. **Ellenőr**: Schön Bernát. **Választmányi tagok**: Deutsch Zsigmond, Ehrenwald Vilmos, Fornheim Zsigmond, dr. Kont Izidor, dr. Lichtmann Henrik, Postlberg Viktor, Schwartz Jakab, Szel Manó, Weisz József, Weisz Mór, Winternitz Gyula, Zsoldos János. **Számvevőszőlők**: Bak József, Goldstein Mór, Leiner Miksa.

Közgyűlés után lakomához ültek a „Régi hívek“. Az első felköszöntőt Friedmann Armin elnök mondotta el, aki összetartásra a község jólétének előmozdítására buzdította a jelenlevőket s az egészségükre ültette ki poharát. **Frey Gusztáv**: Mady Lajos esperes érdemeit méltatta felköszöntőjében. **Dr. Kálmán Ödön**: Kolozsváry Gyula, rendőrtanácsost éltette, aki tapintatos modorával, előzékenységgel az egész község tiszteletét kivívta. **Kolozsváry Gyula**: Friedmann Armin **Mady Lajos** pedig mindazokat éltette, akikkel évtizedek óta együtt működik a község felvirágzásán. **Fuchs Antal**: **Wolfner** Tivadár országgy. képviselő és **Zsoldos** főjegyzőre emelte poharát. Az elsőre azért, mert a község javát önzetlenül mozditja mindenkor elő, a másodikra azért, mert Ujpest fejlődése az utóbbi 10 év alatt elválaszthatatlan az ő működésétől. Es így tovább ezigányzene mellett és jó borral a pohárban éjféltáncig éltették Ujpestnek, a lakosság javáért fáradó férfait.

— **Udvari bál**. A budai királyi várpalotában, fényes udvari bál volt f. é. május hó 10-én. A bálon részt vett a főrangú s az előkelő világnak csaknem minden tagja. A képviselőház tagjai között jelen volt **Wolfner** Tivadár kerületünk országgyűlési képviselője is.

— **A művészeti és iparművészeti kiállítás**, melyet az „U. R. A. K.“ rendeznek Ujpest község háza dísztermében és mellék-helyiségében f. é. május hó 28-án nyitattik meg. A megnyitást ugyanaznap este 7 órakor hangverseny előzi meg. A hangversenyt Erkel Sarolta, Olteán Clotild és Révffy Gizella művésznők, Hoek János országgyűlési képviselő Erkel Gyula, Schiffer Rezső zeneakadémiai tanár, Feszler József zene-művész közreműködésével Erkel Gyula zeneakadémiai tanár rendezi. A kiállítás megnyitására és a hangversenyre a belépőjegy ára személyenként, 1 korona. A 40-tagú kiállítási rendezőségnek Rohonczy Gedeon az elnöke, Ováry Toldi János a vezető alelnöke; Koós Gábor az alelnöke, Rössel Nándor a titkára, Wester Gusztáv a jegyzője, Koós Béla a pénztárnok, ifj. Boross Vilmos az ellenőre és Satyok János a háznagya. A művészeti és iparművészeti

kiállítás bíráló bizottságának: Juhász Ida, Özv. Mirkovszkyné, Gegus Gizella, Pörge Gergelyné, Szukováthy Ilona, Andrejka József, ifj. Bachmann Károly, Barna Lajos, Egervári Potemkin Agost, Gutkopf György, Koós Gábor, Linek Lajos, Margittay Tihalmér, Németh Bertalan, Pálya Celestin, Rácz Sándor és Rein Károly a tagjai.

— **Járási értekezlet.** Vác város főszolgabírája Ivánka Pál f. hó 18-án d. u. 2 órakor, a járási községi- és körjegyzőkkel értekezletet tart Vácson, a hivatalos helyiségében. Ezen értekezletnek a járási közművelődési egyesület alakuló gyűlésének az előkészítése képezi az egyik fontos tárgyát.

— **A műbortörvény a gyakorlatban.** A belügyminiszter 1903. évi 3628. sz. alatt hozott határozata elvi kijelentést tartalmaz a műbortörvény értelmezése körül. A miniszter ugyanis kimondja, hogy törkölybort más elnevezés alatt raktározni tilos: kimondja továbbá, hogy „munkásbor” név alatt bort forgalomba hozni nem szabad.

— **Az újpesti zeneművelő egyesület házi hangversenye** f. é. május hó 7-én, magyszámú s előkelő közönség előtt folyt le. A közreműködők közül rendkívüli tetszést aratott *Erkel Sarolta* bravúros zongorajátékával és *Ollean Klotild* gyönyörű énekével. Nagy tetszésben részesült *Schiffer Adolf* művészi gondonka játékaival is, csak hogy egy kicsit sok volt a jóból, eljátszott öt darabot, s nagyon kifárasztotta a hallgatóság idegeit. Egy kissé több változatosságot kérünk a műsorban, különben kalapot emelünk a hangversenyek művészi színvonalá előtti.

— **Adókiivetés.** Az újonnan keletkezett üzletek és foglalkozások III. oszt. kereseti adóját f. hó 9-én, 10-én és 11-én vetette ki az adókiivető-bizottság, melynek következők valának a tagjai: Nikits Nándor mint elnök, Raecsek János, Romay Géza mint bizottsági tagok, Medics Károly pénzügyi igazgatósági titkár. Újpest község részéről pedig a bíró, főjegyző s adóügyi jegyzőkön kívül a képviselőtestület által megválasztott adókiivető bizottsági tagok. Az adókiivető bizottság szem előtt tartva a mai viszonyokat, igen méltányosan járt el kötelességében.

— **Érdekes valópör.** Tizenhat éves házasság után ritkaság a válás, kivált ha már nagy fiúgyerek is van a házban. Azonban, ha a család fő nem tud keresni és a nyomor állandó vendég, akkor a szegénység egyik erős mozgató ereje a házasság felbontásának. Mint esetünk mutatja, sokszor a 16 évesen át megelégedetten folytatott élet sem elegendő ahhoz, hogy a házasság együtt szenvedjék át a szegénység keserves küzdelmeit. A küzdelem is kikapós menyecske és a lesújtott férj hónapok mulva a tárgyalási teremben találkoznak először. A bíró hiába igyekszik ékes-szólásával a felekre békítőleg hatni, az asszony makacsul ragaszkodik a végleges váláshoz. Egyszerre izgatottan behatol valahogyan a tárgyalószobába a házaspár 14 éves fia és csak ennyit szól: „Papa, mama, béküljétek ki, mert a jó Isten meghozta szerencsénket!” és a nagy felindulás hatása alatt eszméletlenül a földre bukik. A bíró felhasználva a kínos helyzetet, nyomós érvekkel hatott a makacs anyára, ki midőn hallotta, hogy fia újból visszanyerte beszélőképességét, gyermekéhez rohan, sirva fakad és kijelenti, hogy nem kéri a válást. A fiú göresösen a markába szorított egy papírdarabot, egy sorsjegyet, mely egy nagy nyereményt nyert ugyanaznap Török A. és Társa bankházában, Budapesten, Teréz-körút 46. szám alatt. És e bankház szerencséje így segítette az engesztelhetetlennek tartott gyűlölség felett az anyai szeretetet győzedelmeskedni.

— **Sorozás.** A folyó évben sorozás alá kerülő újpesti hadkötelesek május hó 26., 27. és 28-án tartoznak a sorozó bizottság előtt Vácson megjelenni.

— **A polgári fiúiskola növendékeinek kirándulása.** Az újpesti állami polgári fiúiskola legkitűnőbb növendékei, számra nézve 25-en, ma esütörtökön indultak *Sóbányi Gyula*, *Feltóthy Tóth* és *Kövecz* tanáraik vezetésével Fiumébe, hogy annak és a magyar tengerpartnak a nevezetességeit megtekintsék. A kirándulás öt napra van tervezve, egy-egy növendék uti és ellátási költsége 30 koronába kerül. A növendékek közül 5 kitűnő, de szegény tanuló teljesen ingyért utazik. Az utazás költségeihez a

közoktatási kormány 300 koronával, — Újpest községe, 200 koronával a husz növendég pedig 250 koronával járult hozzá.

— **A városok és községek vásártartási és helypénzszedési joga.** A közigazgatási bíróság pénzügyi osztályának XXII. sz. döntvénye szerint a városoknak és községeknek a vásártartási és helypénzszedési jogból eredő jövedelme abban az esetben sem róható meg tökékamat és járadékadóval, amíg ez a jog királyi kiváltságon vagy más törvényes ezimen alapszik, annál kevésbé róható meg tehát más esetben.

— **A leánygyermek mikor keresetképes?** Erre a közérdekű kérdésre ad kompetens választ a kir. Curia egyik közelebb hozott döntése, mely kimondja, hogy a kiskorú leánygyermek bármely társadalmi állásban és bármely vagyoni viszonyok közt 14 éves életkoruk betöltése előtt oly zsenge koruk, hogy keresetképeseknek 14 éves életkoruk betöltése előtt nem tekinthetők.

— **Az iparigazolványok kiadásánál** a szakba vágó munkában eltöltött 2 illetve 3 évi gyakorlati foglalkozás, a kereskedelmi miniszter f. é. 21478. sz. rendelete szerint, ezáltal kizárólag a munkaböngyvel igazolható, magánbizonyítványok csak az 1884-ik évet megelőző időszakokra fogadhatók el.

— **A betegsegélyző pénztáraknak** a tagok kórházi ápolásából folyó fizetési kötelezettségeire vonatkozólag a kereskedelemügyi miniszter f. é. 20146. sz. a. a következő rendeletet boesátotta ki:

„Tudomásomra jutott, hogy egyes betegsegélyző pénztárak előzetes beleegyezésük alapján a kórházba felvett tagjaik részére csak 30 napi kórházi ápolásra szóló utalványt állítanak ki, abban az esetben is, ha az illető pénztári tagnak 140 napi (husz heti) ápolásra van igényjogosultsága. A betegsegélyző pénztárak ezen eljárása ellenkezik a nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről szóló 1898. évi XXI. t. cz. 4. §-ának rendelkezéseivel, melyek szerint a betegsegélyző pénztár oly tagja után, akinek kórházi ápolásához beleegyezését adta, a kórházi és gyógyintézetű ápolás költségeit — beszámítva azt az időt, amelyre nézve ápolat már segélyben részesült — legfeljebb husz hét tartamig fizetni köteles; oly tagjai után pedig, kik a pénztár beleegyezése nélkül vettek fel a kórházba, s kiknek a kórházban való gyógyításába utólag sem egyezik bele a pénztár, a kórházi és gyógykezelési költség 30 napig fizetendő.

Az idézett törvényszakasz világosan meghatározza, hogy a betegsegélyző pénztár, mely esetekben terheli csupán legfeljebb 30 napi kórházi ápolási költség s mely esetekben tartozik a kórházi és gyógyintézetű ápolási költségeket esetleg husz hét tartamig át fizetni. A betegsegélyző pénztárak a beleegyezésükkel a kórházba felvett tag részére kiállított utalványon időbeli korlátozásokkal csak azt juttathatják kifejezésre, hogy a kórházi ápolási költségeket legfeljebb husz hét tartamig át tartoznak fizetni, mely időtartamba azonban beszámítandó az az idő, a melyre nézve az ápolat netalán már segélyben részesült. Más időbeli korlátozásnak az utalványon helye nem lehet, amint hogy az idézett törvényszakasz félre nem magyarázható rendelkezéseivel szemben más időbeli korlátozásnak egyébként sem lenne érvény szereshető.

— **A Beketov-czirikusz** olyan pompás előadásokat rendez a fővárosi állatkertben, hogy minden este zsufolásig megtelik a tágas helyisége. Az éldeklődést a szőszoros értelmében meg is érdemli a *Beketov czirikusz*. Társulata kitűnő s remek mutatványokkal szórakoztatja a közönséget. A sok látnivaló közül különösen föltűnik *Vardia* kisasszony és *Fontana* olasz lovasok mutatványa *Henrichsen* nagy jegesmedve-csoporija, *Beketovné* iskolalovaglása és *Beketov* igazgatónak mesteri idomításai.

— **Az eczetsav áldozata.** Az újabb időben „Vinaezet” „Saveezet” stb. elnevezés alatt olyan eczet jött forgalomba, amely nemesak a valódi eczet gyárosokat károsítja meg, hanem az egészségre nézve is árthatmas sőt sok esetben életveszélyes is, mert halált okozó mérgeket tartalmaz. Az eczetsav által előidézett halálesetek közül a legújabb időben két példa jutott a nyilvánosságra. Az egyik Poppeldorfban történt f. é. márczius hó 30-án, ahol egy tíz éves gyermek az eczetsav által előidézett

mérgezés tünetei közt halt meg. A másikkól a Köln melletti Niehlből értesítenek, ahol ugyancsak f. é. márczius hó 9-én egy nyolcz éves gyermek halálozott el az eczetsav élvezetétől. A bonczolás mintkét esetben belső égési sebeket konstatált. A hatóságok nagyon helyesen tennék, ha a savakból készült eczet elárúsítását mielőbb eltiltanák, még helyesebben tennék azonban a szülők ha a bor és tiszta eczet kivül, a különféle néven szereplő eczetesszencia és eczetek vásárlásától tartózkodnának.

— **Pestmegye selyemtenyésztése.** Bezéredj Pál országos selyemtenyésztési felügyelőnek Pestvármegye 1903. évi selyemtermeléséről szóló részletes jelentése most hagyta el a sajtót. A gondal készült jelentés figyelme kiterjed minden adatra, mely a tárgy szempontjából megbeszélést kíván. Adatai közül kiemelendőnek tartjuk, hogy eddig sehol sem mutatkozott oly nagy hajlandóság a selyemtenyésztésre, mint Pestmegyében és hogy vannak községek, a melyek a selyemtenyésztés megkezdése óta 23—60 ezer koronát kerestek. A jelentéshez részletes statisztikai táblázatok vannak csatolva. A megyében termelt selyemgubó után 1880-tól 1903-ig kifizetett a felügyelőség 447.269 koronát. Ezzel szemben Bács-Bodrog vármegyében 18.038.590 koronát tesz a kifizetett összeg. A gubóbevéltő állomásokon beváltott gubók mennyisége Pestmegyében 1903-ban 14.561 kgr. volt. A megye termelésének fejlődését a következő számok mutatják: 1881-ben a termeléssel foglalkozott 23 község, 51 család, a termelés 590 kgr., a kereset összege 1311 korona volt. 1903-ban már 90 községet 1515 család, 21231 kgr.-ot és 39644 koronát mutat a statisztika.

Egy iparos halálharangja.

— Kézreolva —

Van Újpestnek „Egy iparos”-a, a ki ironynak képzei magát, harangukat tartja az esztét, s azt hiszi, hogy e harangnak minden hangja, eszének minden gondolata valakinek a halálát jelelenti.

Miután pedig Újpestnek ez az „Egy iparos”-a a *kieségetlen ambíció gy gyíthatatlan betegségében szenved*: ennek következtében folytonosan lázít, dühit, rombolásra ingerel, keserűséget fakaszt, más szóval éjjel-nappal rángatja az esztét, pardon a halálharangját.

A legújabbban az „Újpesti Közlönyben” kottázta le halálharangjának éles, minden dallamosságot nélkülöző hangjait s mindenáron el akarta hitetni, hogy az újpesti ipar-testületi betegsegélyző pénztárból, illetőleg a betegsegélyző pénztár igazgatóságilag megbízott ügyvezetőjéből: Schmolli Antalból és legfőképpen az újpesti iparhatósági biztosból: Brankovics Györgyből már ki- és elszállott a félek.

A dolog a valóságban pedig úgy áll, hogy az iparhatósági biztos testileg lelkileg egyaránt egészséges s nem is kívánczik még a másvilágra; a betegsegélyző pénztár ügyvezetője görnyed ugyan a hátrálékosok kimutatása alatt, de különben a legjobb egészségnek örvend; a betegsegélyző pénztár pedig ha kitalál mulni, annak egyedül csak az „Egy iparos” és azon iparos társai lesznek az okai, a kik a segédek munkabéréből hetenkint levont díjakat évekig be nem fizetik a pénztárba, a kik segédekiket hetekig nem jelentik be s akik előtt mindenki gyűlöletes, a ki a betegsegélyző pénztárt rendbe akarja hozni.

Ez az igazság s ezzel szemben vajjon milyen az „Egy iparos” igazsága?

„Kevesli, hogy az orvos fizetésére csak 1200 kor. jut, ellenben sokalja, hogy az irodai munkáért 2560 koronát kell fizetni.

Nos hát az orvos sohasem kapott többet, az irodai munkáért pedig sohasem fizettek kevesebbet.

A különbség csak az, hogy az irodában azelőtt sikkasztottak, részegeskedtek, a könyveket rendetlenül vezették, a hátrálékosoktól a pénzeket be nem hajtották, hanem egy deczi borért még töröltek is.

Most pedig az irodában s az ügyvezetésben rend van! Ez fáj az „Egy iparos”-nak?!

Uglátszik a Szilávy, Vrana, Géczy korszakot szeretné az „Egy iparos” vissza-idézni!

Hát ez nem igazság!

„Azt állítja, hogy Schmoll Antal az iparbiztos részére 200 korona jutalmat eszközölt ki az iparosok pénzéből, a betegsegélyező pénztárból.“

Nos hát, Schmoll Antal az iparbiztosnak nem eszközölt ki semmit, mert az iparhatósági biztos jutalmát a közgyűlés szavazta meg ép úgy mint ahogy három éven át a betegsegélyező pénztár elnökének Farmathy Istvánnak is megzavazott 300 koronát.

Az „Egy iparos“-nak persze akkor esze ágában sem volt a halálharangot ránczítani, esze ágában sem volt azt kiabálni, hogy ez „a mi“ pénzünkben van, a betegsegélyező pénztár vagyonából van, mert hát Farmathy elnök mindig úgy tánczolt ahogy az „Egy iparos“ akarta.

Hát lehet annak igazsága, aki kétféle mérleggel mér?

Nem lehet!

„A mostani gazdálkodást a kasszaforók gazdálkodásához hasonlítja!“

Az a gazdálkodás azonban, amikor ezeket elikkasztották, amikor a hátralékokat ezekre hagyták felszaporodni, amikor az intések, a végrehajtások elmulasztásával ezekkel károsították meg a betegsegélyező pénztárt, amikor eltűrték, hogy a segédek 1897—1890-be lefoglalt díjakat még 1903-ig se fizették be a munkaadó iparosok: az persze nem volt kasszaforás, hanem az „Egy iparos“ szerint becsületes, tisztességes gazdálkodás volt.

Hát igazság ez?

Ha Ujpesti iparosai annak tartanak és ha az ujbpesti ipartestület előjárósága helyeselné azt, hogy a munkaadók, 1897. óta 1903-ig 5798 koronát nem fizettek be a betegsegélyező pénztárba, helyeselnék azt, hogy ennek az összegnek kétharmad részét a segédek munkabéréből a munkaadók levonták és — elikkasztották, nos akkor az ujbpesti iparhatósági biztosra, ha egyáltalában komáznak — nagyobb tisztesség volna Schmoll Antallal és elvtársaival komáznia, mint az „Egy iparossal“, mert Schmoll és társai elvégre is a betegsegélyező pénztárban legkevésbé sem nemzetközieskednek, hanem csak rendet követelnek!

Ehez pedig, bármiként ránczálja is „Egy iparos“ a halálharangját, elvitázhatatlan joguk van!

Aki azt tagadni meri az valóban vagy „nagy esacsi vagy nagyon furfangos!“

Karozos.

SPORT.

Football mérkőzések.

U. T. E. I. győz 8:0 a Postatakarékpénztári Tisztviselők Sport Egyesülete I. ellen. A bajnokságot folyó küzdelmekben mult vasárnap találkozott fenti két csapat a népszüneti pályán. A mérkőzésből óriási fölényrel az ujbpestiek kerültek ki győztesen. Az U. T. E. a szokott összeállításban játszott, csak Kuschner helyét töltötte be Rozmann, az ifjabb gárda ambiziozus tagja, ki rutinos játékaival ez alkalommal is teljesen beillett az első csapatba. A postatakarékpénztár csapata nagyon javult és különösen a védelme mutatott kitűnő formát. A játék lefolyása a következő volt:

Ujpest kezd és elejétől végig támadó állást foglal el, a takarékpénztáriak pedig teljes csapattal védenek. A 7-ik perczben Molnár II. éles lövése meghozza az első goalt. Ujabb kezdés után lanyhán folyik a játék és csak a 37-ik perczben sikerül Herczeg révén a második goalt megszerezni. A második féldő első félórja eredmény nélkül mulik el, a takarékpénztáriak kapuvédje, játékosai és kapufélfája meseszerű szerenésével működnek és az agyonbombázott kaput vagy ötven éles lövés elkerüli. Végre a 30—35 terjedő öt perczben Petz és Molnár II. két-két goalt lő, melyet a 38-ik perczben Molnár I. a 39-ik perczben pedig Herczeg egy-egy goallal megtold. Kelemen (M. A. C.) jó bíró volt.

Küzdelem az elsőségért.

A lezajlott négy bajnoki mérkőzés négy győzelmet hozott az U. T. E. csapatának s így vezető szerepe van a bajnokságban. F. hó 15-én, vasárnap dől el, hogy az elsőséget megtartja-e az U. T. E.? Ez alkalommal mérkőzik ugyanis legerősebb ellenfelével a Budapesti Athletikai Klub erős első csapattal, melyek eddig szintén négy győzelme van. Ujpest sportkedvelő közönsége valószínűleg teljes számmal be fogja kísérni agi-

lis csapatát a fővárosba, hogy a legszebb savaszi mérkőzésnek tanuja legyen. A matsch tzhelye az Erzsébet Királyné uti pálya lesz, mely ugy a Bur, mint a közuti villanyossal kényelmesen megközelíthető. Az első csapatok mérkőzését megelőzi a két egyesület második csapatának találkozása, mely szintén döntő be folyással lesz a szövetségi díjra. Mindkét egyesület erősen készül e matschekre, az U. T. E. következő csapatokkal fog kiállani.

I. csapat: Bej, Molnár I. (kapitány) Vermes, Baresay, Szabó, Kuschner, Práceser, Herczeg, Petz, Molnár II., Fejér. **II. csapat:** Fekete (kapitány) Egressy, Rozmann, Lebovics, Szalkay, Mentschl, Novák, Aranyosi, Ludvig, Faragó, Hämisch.

Az első csapatok mérkőzése d. u. fél 5 órakor, a második csapatoké pedig fél 3 órakor kezdődik. Mindkét mérkőzésen Szűsz Hugó (33-as) lesz bíró.

Az Ujbpesti Törökös mérkőzése. Mialatt a Torna Egyesület a fővárosban mérkőzik, idehaza a Törökös Football Club szorgalmasan dolgozik. F. hó 12-én, adozó estűrtökön a Lipótvárosi Torna Clubbal, vasárnap pedig az első osztályú Fővárosi Torna Clubbal mérkőzik. A mérkőzések a szüneti pályán d. u. fél 4 órakor kezdődnek. A Törökös legutóbb sokat trainirozott és remélhetőleg jól fogja helyét állani.

IRODALOM.

***Gyakorlati baromfitenyésztés** ezimen új könyvet írt Parthay Géza az Országos Baromfitenyésztési Egyesület igazgatója. A könyv behatóan foglalkozik a tyúk-, pulyka-, gyöngytyúk-, kacsa- és ludtenyésztéssel. Részletesen ismerteti mind azon fajtaikat írás és képben, melyek a tenyésztésben a legnagyobb hasznot adják. Parthay több ideig volt külföldi tanulmányuton ezen könyvében összegezte külföldi tapasztalatait így a „Gyakorlati Baromfitenyésztés“ nemcsak a legjobb baromfitenyésztési munka, hanem nélkülözhetetlen, segédeszköze a szaktenyésztőnek és minden baromfitartó gazdasszonynak, mert ebből megtanulhatja, hogy és miképp lehet a baromfiakat sikeresen és haszonnal tenyészteni. A művet 73 csinos kép teszi érdekessé; ára 3 korona. Megrendelhető ezen összeg előleges beküldése mellett a Szárnyasaink kiadóhivatalában Budapesten Rottenbiller-utca 30. sz.

***A Társadalom Arnyoldala** ezim alatt Timon Tibor nyugalmazott államrendőrségi detektív egy kötet elbeszélést adott ki, melyeknek első sorban az a céljük, hogy a közönség lássa, miszerint a létért való harcban a gondatlanságot az emberelő gond, a könnyelműséget a kétségbeesés, a mulató helyeket a börtön, a diéső életet a diestelen halál: az akasztófa szokta követni. A másik célja pedig az, hogy elbeszéléseivel felb-

lessze a közfigyelmet arra nézve, hogy a bűnös utra vezető, helytelen szokások ok-szerűen megváltoztassanak. Nemesak az érdekes elbeszélések, hanem már maga a cél is megérdemli, hogy Timon Tibor könyvét mennél szélesebb körben ismerjék és olvassák. A „Társadalom Arnyoldala“ magánál a szerzőnél (Ujpest, Csokonay-utca 14. sz.) kapható. A csinosan kiállított 140 oldalas kötetnek 2 K 40 fillér az ára. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

***Klasszikus Regénytár** ezim alatt a Révai Testvérek irodalmi intézete 30 világhírű írónak 60 kitűnő regényét adja ki 60 kötetben, öt kötetes sorozatokban és öt-öt havi időközökben. A Klasszikus Regénytár megrendelhető 3 koronás havi részletfizetés mellett vagy olyformán, hogy öthavonként egy-egy 5 kötetes sorozat 20 korona utánvétellel küldetik meg. A kötetek kiállítása rendkívül izletes és érdekes. Az angol betűk nyomása tiszta és éles, a papírosa pehely könyv, úgy, hogy egy 30 ives kötet sulya csak négyszáz gramm s így az olvasó könnyen tarthatja a kezében. Az I-ső sorozat a következő műveket tartalmazza: 1. *Balzac*, Goriot apó, Ford. ifj. Korányi Frigyes. — Grandet Eugenia, Ford. Hevesi Sándor. — 2. mű egy kötetben. 2. *Daudet*, Numa Roumestan. — Tarasconi Tartarin, Ford. Fái J. Béla. — 2. mű egy kötetben. 3. *Dickens*, Twist Olivér. — Gondol Dániel fordításának felhasználásával Dr. Voinovich Géza. 4. *Dosztojevszkij*, Bűn és bűnhődés, Ford. Szabó Endre. 5. *Meyer Konr. Ferd.*, A Pescara kísértése, Ford. Nyitray József. — Borgia Angela, Ford. Dr. Voinovich Géza. — 2. mű egy kötetben.

Értesítés.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy

kristály-jéggyárunkat

üzembe helyeztük és ott a jég mindég olcsón kapható.

Miután a termelt jég nálunk szűrt Dunavizből készül, annak eladása ugy élvezeti, mint hűtési célokra **orvosilag engedélyezve van.**

Midőn ezeket a t. közönség tudomására hozzuk, kérjük becses pártfogásukat és maradunk

tisztelettel

Weisz Ármin és Fia

1—2. Ujpest, Váci-u. 34. sz.

Ujbpesti Takarékpénztár részvény-társaság.

Üzletkörünkbe az osztálysorsjáték árusítását felvéve, van szerencsénk t. üzletfeleinket fölhívni, hogy a Magy. kir. szab. XIV. osztálysorsjáték I. osztályára, melynek huzása már május hó 17-én megkezdődik, a sorsjegyeket nálunk mielőbb megrendelni sziveskedjenek.

Sorsjegyeinket az előnyösen ismert budapesti Belvárosi Váltóüzletnél szereztük be, hol már eddig is a legtöbb és legnagyobb nyeremények fizettettek ki, i. p.

a	823. számra	1/4 részben	K 605.000.
17289.	•	1/2	400.000.
70958.	•	1/4	100.000.
31267.	•	1/1	30.000.
48670.	•	1/2	30.000.
54150.	•	1/2	30.000.
75309.	•	1/2	30.000.
835.	•	1/4	20.000.
48684.	•	1/2	20.000.

A sorsjegyek hivatalos vételára:

1/1 sorsjegy K 12.—, 1/2 sorsjegy K 6.—, 1/4 sorsjegy K 3.—,
1/8 sorsjegy K 1.50.

Gép- és gyorsírást- tanfolyam Ujpesten.

Aki a gépirást és magyar-német gyorsírást rövid időn belül jutányos tandíj mellett elsajátítani akarja, jelentkezék

Tarján Klára urnónél

Ujpest, Árpád-ut 43. szám. 1-3

Értesítés.

Van szerencsém Ujpest és környékének nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy 1904. június hó 1-től

fogmű-termemet

házbontás miatt Árpád-ut 2. szám alá (Schreiber-féle ház) helyezem át.

Kiváló tisztelettel
Jung Antal
fogművész.

Korányi J. Jenő

kárpitos és diszitő

Ujpest, István-utca 7. szám.

Alapított 1890.

A tavaszi idény beálltával ajánlom a nagyközönségnek jó hírnevű

kárpitos-műhelyemet,

hol csakis elsőrendű munkák készülnek szolid árak mellett.

Allandó raktár elsőrendű anyagból készült szőnyeg, ebédlő, divánok, ottománok, matracok a legújabb divatu több rendbeli salon-garnitúrák, valamint vaságyak stb. stb.

Gyermekkosci különlegességek és vasgyermekágyak nagy raktára.

Kiváló jó munkáról biztosíthatom.

Tisztelettel

Korányi J. Jenő.

Előkelő varró-intézet- megnyitás.

Ujpest és Rákospalota intelligens közönségének érdeklődését kívánom felhívni azon házagpótló intézményre, melyet Ujpesten létesíteni szándékozom.

Célja a jobb családok leányait és asszonyait

a női ruha-szabás és varrásban alaposan kiképezni.

Miután iskolám ezélja az, hogy a növények a legegyszerűbb ruhától, a legelegánsabb utcai- és estélyi-öltözethez, sőt a korhű jelmezek elkészítésében tökéletes kiképzést nyerjenek, kizárólag csakis saját maguknak dolgoznak.

A tanfolyamra feltétlenül művelt úri családok hölgyei vétetnek fel.

Bővebb felvilágosítást nyújt saját lakásán.

Trozoniy Gézáné 7-12

Ujpesten, Deák-utca 53. szám Külön villa

Árpád-ut 4. sz. házban

üzlethelyiségek lakással s még kisebb-nagyobb lakások azonnal is kiadók.

Zongora-órákat

ad intelligens nő, szerény díjazással, egyeseknek, valamint csoportokban lakásán, Czím a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való leány, ki írni és olvasni tud, nyomdánkban mint tanulóleány fizetéssel felvétetik.

Kiváló szerencse Törökknél Felülmulhatalanul

kedvez főarudánk a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereségnél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek: csak a leg-
többi időben is

a legnagyobb nyereséget és pedig:

a 605.000 K nagy jutalmat az 57080 sz. sorsjegyre,

a 100.000 K főnyer. a 74366 sz. sorsj.-re	a 80.000 K főnyer. a 83061. sz. sorsj.-re
a 100.000 " " az 52528 " "	a 70.000 " " a 81161. " "
a 100.000 " " a 94780 " "	a 70.000 " " az 5498. " "
a 90.000 " " a 109780 " "	a 60.000 " " az 51613. " "
a 90.000 " " a 83610 " "	a 60.000 " " a 76347. " "
a 90.000 " " a 92787 " "	a 50.000 " " a 4036. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereséget.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyereséget

14 millió 459.000 koronát

A legnagyobb nyereséget a legszerencsésebb esetben

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyereséget 400.000, 1 a 300.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000, nyereséget és jutalmat 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. — 75. vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 K 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezett díjtalanul. Megrendelésüket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. május hó 17-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a húzás már május 17. és 18-án lesz.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4 a. II. fiók: Muzium-körut 11/a. III. fiók: Erzséber-körut 54 a.

Rendelőlevél levárandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben } utánvételezni kérem } A nem tetsző }
} postautalvánnyal küldöm } törleendő. }
} mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.) }

Pontos ezim:

Nyomatott Fuchs Antal és József kő- és könyvnyomdájában Ujpest, István-tér 9. szám.